

U prvom osnovne naučimo sve što nam treba da bismo poslije u životu mogli znati što potpisujemo

NIKOLA VILIĆ/CROPIX

AJME I KUKU MNOGIMA SE NE DA DETALJNO PROČITATI ONO ŠTO POTPISUJU

Uvijek se čuvajte sitnih slova!

PIŠE SANJA STAPIĆ

Važne stvari koje potpisujete često su otišle sitnim slovima i zato ih treba čitati da poslije ne bi bilo ajme i kuku. Mnogima je tlaka ili neugodno čitati i sva krupna slova u nekom ugovoru o kreditu što se prostire na šest, sedam stranica, a kamoli sitna.

Em se ugovor potpisuje na kraju posla, nakon što se prikupilo sve dokumente i potvrde, prošlo upite u registru kredita i crnoj listi, em je čovjeku stalo do toga da dobije novac, pa potpiše nakon

Ako ne želite platiti više nego što ste mislili, čitajte ono što vam se nudi na potpis. I za besplatnu tarifu telefoniranja možda dobijete račun...

što je samo "preletio" krupna slova.

Onda dozna da će dobiti manje jer je banka već uskratila jednu ratu za svaki slučaj, pa sazna da je tečaj nešto drukčiji nego što je bio kad se prvi put razgovaralo i računalo koliko će novca dobiti...

U ugovorima o kreditima, štednji, kreditnim karticama, internetskim paketima te onima koji se sklapaju s mobilnim i telefonskim operaterima, ali i drugima, često pišu sve informacije, pa i nepovoljne.

Ne stoje li u tim ugovorima, onda sitnim slovima ka-

žu da će zatezne kamate ili opomene naplaćivati u skladu s općim uvjetima te kuće. Tada treba potražiti te opće uvjete i doznati koliko će vas nešto koštati.

U ugovorima kojima operateri nude povoljnije ili besplatne tarife razgovora sitnim slovima stoji da se naplaćuje uspostava poziva ili prva minuta svakog poziva. Tako na koncu priče ispadne da vam za besplatne tarife ispostave račun i da ste to trebali znati jer ste uredno potpisali ugovor, samo što ga niste pročitali, nego tek kad je zagustilo...

Čitanje spašava kune

'Nijanse' i par postotaka mogu papreno koštati

•• Odlučite li se prijevremeno otplatiti kredit kojeg ste podigli prije nekoliko godina, shvatit ćete, ako niste detaljno proučili ugovor kad ste ga potpisivali, da ste tek mrvicu gricnuli glavnicu jer u prvoj polovici otplatnog roka uglavnom otplaćujete kamatu. Nakon tog šoka, bit će vam jasno da ćete i za prijevremenu otplatu morati nešto platiti. Banka će vam za taj posao obračunati naknadu što iznosi određeni postotak od preostale glavnice.

Pa onda, sasvim slučajno, doznate da vaša banka naplaćuje pet posto naknade, a dva posto druga, koja vam je bila u užem izboru kad ste dizali kredit. Odlučili ste se za prvu banku bez nekog posebnog razloga, činilo vam se da obje imaju iste uvjete i niste imali vremena i strpljenja za detaljnije 'skeniranje' ponuda. A pet posto od 15.000 eura je 750 eura, a dva posto je 300 eura. Na još većim svotama i razlika je još značajnija.

Kupovali igre za računala, prodali duše trgovcu

•• GameStation, britanska trgovina koja na internetu prodaje igre za računala, prvog travnja ove godine kupila je 7500 duša. Da bi dokazali da se ljudi ne zamaraju čitanjem uvjeta korištenja, ubacili su u svoje formulare klauzulu kojom im kupac zauvijek prodaje dušu i sva prava na nju.

Ponudili su kupcima i mogućnost da ne prodaju dušu i za to su odobrili pet funti popusta na sljedeću kupnju, no 88 posto kupaca nije iskoristilo tu mogućnost. Jednostavno, nisu pročitali formulare. GameStation je izjavio da im 7500 duša ne treba i da se odriču svih prava na njih.